

1

Șeherezada nu se teme de moarte. Nu crede că puterea lumii, reprezentată de Calif, pe care tatăl ei îl servește, va porunci ca prin moartea ei să îi fie exterminată imaginația.

Încearcă să își convingă tatăl că ea e singura în stare să întrerupă șirul de morți la care sunt condamnate fecioarele din regat. Nu suportă să vadă triumful răului întipărit pe chipul Califului. Vrea să se opună nenorocirii care se abate asupra sălașurilor Bagdadului și împrejurimilor sale, oferindu-i-se suveranului ca jertfă răzvrătită.

Tatăl ripostează când îi aude propunerea. O imploră să renunțe, însă nu reușește să schimbe hotărârea fiicei sale. Insistă, iar de data asta, întinând puritatea limbii arabe, cere cu împrumut imprecategoriile, cuvintele necurate, bastarde, scatalogice, pe care beduinii le foloseau de-a valma la furie sau în zaiafeturi. Fără să se rușineze, se folosește de toate mijloacele ca să o convingă. Până la urmă fiica lui îi datora nu numai viața, ci și luxul, rangul, educația sa aleasă. Îi pusese la dispoziție dascăli instruiți în medicină, filosofie, istorie, artă și religie, atrăgându-i atenția Șeherezadei către aspectele sacre și profane ale vieții cotidiene despre care n-ar fi învățat niciodată fără intervenția tatălui ei. I-o dăruise și

pe doica Fatima care, după moartea prematură a mamei, o învățase să povestească.

În ciuda protestelor Vizirului, amenințat cu pierderea fiicei sale iubite, Șeherezada insistase asupra deciziei care îi implica familia într-o dramă. Fiecare membru al clanului Vizirului cumpănea, în tăcere, semnificația acestei pedepse, efectele acelei morți asupra vieților lor.

Dinazarda, sora mai mare, încercase și ea să o abată de la hotărâre. Nu o vedea în stare să înduplece voința suveranului. Dacă așa străteau lucrurile, de ce să o însoțească la palatul imperial, cum îi ceruse, și să ia parte la un act care încă de pe acum îi stârnea lacrimi, manifestări ale unui do-liu anticipat?

Disputa depășise granițele iatacurilor, ale dependințelor unde trăiau servitorii, începând să circule prin lumea subterană a Bagdadului, alcătuită din cerșetori, îmblânzitori de șerpi, șarlatani, mincinoși, afișând în bazar purtări obscene și hazlii în vreme ce răspândeau știrea despre fiica Vizirului, cea mai strălucitoare prințesă a Curții, care, urmărind să le salveze pe tinere din ghearele Califului, hotărâse să se căsătorească cu el.

Știrea sacrificiului, față de care nimeni nu rămânea indiferent, se împrăștiase prin califat. Nemaiputând fi înăbușită rețeaua de intrigi căreia îi dăduse naștere informația aceasta, se spunea că Vizirul – după ce își amenințase fiica cea mică, pentru ca ea să rămână în viață, cu exilul în Egipt, unde ar fi luat-o de soție un prinț al aceluia regat – și-a văzut din nou planurile zădărnice. După lipsa de respect arătată de Șeherezada, încercase să își facă seama, tăindu-și încheieturile. Singurul lucru care l-a împiedicat să sângereze până la moarte a fost apariția providențială a celor două fiice care, apucând iataganul cu care el săvârșise această nebunie, au amenințat că își vor lua singure viețile cu același tăiș, dacă tatăl insista să se sacrifice. Nu suportau

sub nicio formă măhnirea de a-l îngropa. Temându-se de gestul smintit al ficelilor care era totuși o expresie a iubirii filiale, Vizirul s-a retras în iatacurile sale, resemnat în fața destinului.

Odată cu răspândirea acestei vești, soarta Șeherezadei devenise bine-cunoscută. Înduioșa vechea cetate obișnuită să aibă de-a face cu lingușeli și înșelătorii. Sentimentele inspirate de tânără îi îndemneau pe teologi, filosofi, iluștri traducători, printre care și dascălii săi, să se adune întristați în fața porților palatului Vizirului și, în genunchi, cu privirile către Mecca, să declame versete întregi din Coran ca să o facă să renunțe la un asemenea act. La moschee, nu departe de palatul Vizirului, mulțimea de negustori și cerșetori, poate neîncrezători în eficacitatea unui asemenea sacrificiu, se ruga și ea pentru reușita tinerei care visa să elibereze regatul de porunca cea blestemată.

În frumoasa curte interioară a casei, Șeherezada reflecta asupra propriei nenorociri. Așezată lângă fântâna arteziană, apa îi stropea tunica udându-i părul lung. O avea alături pe Dinazarda care îi ținea adesea tovarășie după ce Fatima părăsise pentru totdeauna Bagdadul. Fiindcă nu părăsea grădina care se transformase zilele acelea în decorul unei drame de familie, într-acolo se îndrepta atenția sclavilor și a curtenilor discreți, solidari cu durerea Vizirului. În jurul tinerei înfloreau sentimente gata să conducă spre un deznodământ tragic.

În ziua hotărâtă, Șeherezada s-a pregătit, indiferentă la suferința tatălui său. La rândul lui, el refuzase să o conducă până la poartă, măcar ca să-și ia rămas-bun. Fiica a părăsit casa Vizirului fără să privească înapoi, târând-o după ea pe Dinazarda, care făcea parte din planul ei de salvare. În timp ce se prezintă Califului, căruia îi fusese anunțată mai devreme venirea ei, acesta o ascultă fără să-i adreseze niciun cuvânt. E condusă rapid către iatacurile regale, fără măcar o

contractie a feței. Deși e obișnuită cu alunecarea continuă a sclavilor pe marmura translucidă, ducând și aducând mâncăruri alese, privarea de libertate cu care se confruntă în decolul acela luxos o intimidează. Părăsindu-și pentru prima dată căminul, se vede rămânând un răstimp nedeterminat în centrul unei trame care ar putea foarte ușor să-i scape de sub control.

Observați în trecere, curtenii șușotesc când o văd în drum spre iatacuri, așteptându-se ca ea să fie următoarea victimă a Califului. Chipurile lor palide par măști provenind din lumina cenușie a Babiloniei în luna ianuarie.

Între pereții aceia, fiicele Vizirului iau o masă frugală. Martore ale realității fastuoase, se îmbrățișează cuprinse de tristețe, evitând să-și spună una alteia cuvântul fatidic care în zori avea să o trimită pe Șeherezada către eșafod. Viitoare victimă a tiraniei Califului, ea face abstracție de această amenințare cumplită. Cu ajutorul Dinazardei, îndulcește conviețuirea aceea efemeră, abia depășind, poate, durata unei nopți, cu povești nostime. Iar când le e anunțată în sfârșit sosirea Califului, veșmintele tinerelor, în tonuri pastelate, fără nicio podoabă, pălesc în puternic contrast cu straiete bogate ale Califului, dintre care se distinge turbanul său alb. Alături de giuvaierele din tezaurul abbasizilor, etalate de acesta fără stânjeneală, care răsfrâng lumina soarelui.

Făcând parte din cortegiul surorii ei, Dinazarda intră în consonanță cu ceremonialul care precedă fiecare gest. Apropiată de Șeherezada și de Calif, formează împreună cu ei un trio care execută gesturi aproape mecanice. Fiecare dintre ei urmează notele unei balade în surdină, așteptând ca triumphiul carnal să se desfacă atunci când Șeherezada va fi luată ca să se împreuneze cu suveranul.

Fiicele resimt lipsa Vizirului. Fidel slujitor al Califului, el evită să se apropie de iatacuri, suferind de la distanță pierderea Șeherezadei. Din clipa în care își văzuse fiicele

plecând, fără dreptul de a-și exprima durerea și revolta, asupra acestui tată îndurerat pusese stăpânire spiritul tragediei. În orice clipă, supuse voinței suveranului, fiicele lui urmau să fie duse la altarul de sacrificiu fără ca el să aibă timp să își manifeste revolta. Dar în numele cărei ambiții renunțase la obligația de a-și apăra fiicele, de a se sacrifica în locul lor?

Eșafodul, construit cu migală, fusese ridicat doar cu scopul de a le servi tinerelor soții ale Califului, condamnate la ivirea zorilor. Din ordinul suveranului, niciun strop de sânge ticălos, ucigaș și trădător, în afară de cel al tinerelor, nu avea să păteze podeaua de marmură pregătită zilnic pentru ceremonia de execuție a soțiilor. O solemnitate pe care călăii, aleși în acest scop, o așteptau veghind neîncetat.

Depart de ferestre, Șeherezada închide ochii, nu vrea să vadă conturul orașului care se oglindește în grădini. Sau să descopere umbra platformei unde au loc execuțiile proiectată pe zidul din dreptul iatacurilor. Cu toate astea, Dinazarda, chiar dacă își întoarce capul de jur împrejur, nu observă eşafodul învecinat. Îndrăgostită de grădinile imperiale, cercetează de la ferestrele arcuite aleile care, pierzându-se la orizont, formează un labirint care amenință să o înghită. În ciuda farmecului florilor a căror mireasmă îi ajunge la nări, îi distrag atenția păsările care, în zbor razant, se așază pe porumbarul cu arhitectură extravagantă.

Dinazarda umblă fără țintă prin iatacuri, locul nenorocirii ei. Caută în memorie versuri care să exprime agonia de a-și vedea sora atât de aproape de moarte. Regretă, în același timp, că e legată de cineva care se amăgește spunând povești care să-i izbăvească pe oameni. Și care o face să râdă și să plângă, încântată de un talent în stare să o transporte atât de departe încât uneori îi e greu să revină la punctul de plecare.

Închisă în iatacuri, înconjurată de sclave amărâte, se căiește că a cedat în fața Șeherezadei. Mai ales pentru că

se simte ca o simplă pasageră în visul altcuiva, pe cale să îndeplinească în viața de zi cu zi a Curții un rol irelevant, dacă viața surorii ei ar fi cruțată de Calif. Absorbită de un conflict care îi afectează dispoziția, ea capitulează în cele din urmă în fața științei Șeherezadei care, între înduioșare și apatie, o constrânge să meargă pe urmele ei fascinante.

Șeherezada nu părea să observe starea de spirit a surorii ei. Concentrată asupra propriei salvări care avea să depindă, în acea primă noapte, de purtarea Dinazardei, nu știa că nici măcar delegațiile străine aflate în vizită la Curte nu erau scutite de spectacolul macabru. Străbătând grădinile în drum spre somptuoasa intrare a palatului, trebuiau neapărat să treacă pe lângă eșafod. Fantasmagorica prezență, proiectată de-a lungul peretelui, înaintând la diferite ore ale zilei către ferestrele sălii tronului, servea drept avertisment nelegiuiților din regat.

Legate de același destin, surorile așteaptă căderea nopții. Când se întâlnesc în iatacuri, Șeherezada își maschează cu greu greața. Teamă pe care o simte îi accentuează disconfortul provocat de conviețuirea forțată cu sclavele din jur. În scurt timp Califul va veni să-i revendice trupul.